

Činnosť rozhodcu na súťaži

Školenie rozhodcov 2019, F. Kundracik

Úloha rozhodcu

- Dohliada na priebeh súťaže, jej plynulosť
- Rozhoduje v sporných prípadoch nestranne, aby žiaden strelec nemal neoprávnenú výhodu

Budovanie dôvery

- Výborná znalosť pravidiel a tiež dôvodu ich vzniku
- Rovnaký prístup ku všetkým (nerozprávať sa dlho s členmi svojho klubu)
- V prípade pochybností rozhodnúť v prospech strelca

Čo rozhodca nesmie

- robiť veci, ktoré narúšajú pozornosť (napr. fotografovať, telefonovať)
- fajčiť, jesť na strelnici
- požívať alkoholické nápoje, byť pod vplyvom návykových látok
- viesť dlhé rozhovory so súťažiacimi, trénermi, usporiadateľmi, divákmi atď.
- riešiť problémy priamo so súťažiacimi, výnimkou sú iba problémy súvisiace s bezpečným priebehom súťaže

Vybavenie rozhodcu

- Píšťalka
- Stopky
- Červené a čierne pero
- Žltá a červená karta

- Poznámkový blok
- Posuvné meradlo, pravítko alebo iné meradlo pre určenie víťaza rozstrelu
- Pomôcka pre určenie hrúbky šípu
- 12,2 cm kruh na testovanie holých lukov
- Silomer na meranie napínacej sily KL

Funkcie rozhodcu

- Hlavný rozhodca
- Rozhodca
- DOS alebo Vedúci streľby

Hlavný rozhodca

- Zodpovedný za celkový priebeh súťaže
- Riadi činnosť rozhodcov
- Komunikuje s usporiadateľom priebeh súťaže
- Védie schôdzku kapitánov
- Prijíma protesty a zodpovedá za ich riešenie

DOS (director of shooting) alebo vedúci strel'by

- Zodpovedný za bezpečnosť strel'by, sleduje signály rozhodcov
- Dáva signál na strel'bu, iba ak si je istý bezpečnosťou a v terčovniciach neostali šípy
- Zodpovedný za upozornenia strelcov
 - kedy skončí prestávka
 - kedy končí tréning
 - ...

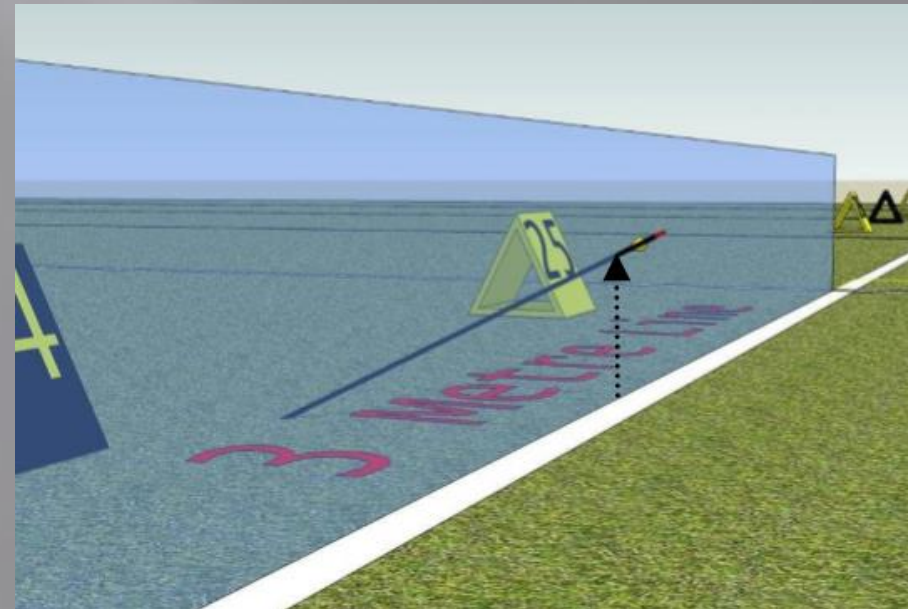
Činnosť rozhodcu pri tréningu

- Doba tréningu – 20 až 45 minút, počas eliminácií – najviac 5 sád, bye – ako súboj (max 3 šípy, max 3 sady)
- Prekontrolovať ešte raz strelnicu (či nedošlo k poškodeniu zariadení a podobne)
- Kontrola správnosti terčov a vzdialeností
- Kontrola rozlosovania a prítomnosti strelcov
- Kontrola náradia, problém hlásiť aj vedúcemu tímu
- Ak bolo zistené náradie poskytujúce strelcovi veľkú výhodu, konzultovať nápravné opatrenia s hlavným rozhodcom

Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

- Kontrola pohybu strelcov, nástup na čiaru a schádzanie
 - Výstrely pred a po signáli (najvyšší zásah po zapísaní do bodovačky preškrtné)
- Kontrola priebehu streľby
 - Vysoký (nebezpečný) náťah
 - Či spadnutý šíp (aspoň jeho časť) je pred 3m čiarou

X	10	10	9	
X	10	9	9	
M	10	10	9	9
X	10	9	8	

Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

- Riešenie situácie pri **poruche náradia a zdravotných problémoch**
 - Skontrolovať, či ide naozaj o poruchu a koľko asi bude trvať oprava, koľko šípov ostáva dostreliť
 - Poškodené náradie, poškodený šíp, prasknutá tetiva, chyba na vypúšťači – to čo strelec nemohol predvídať a ovplyvniť
 - **Stratené alebo zabudnuté prsty pri terčovnici - nie**
 - Upozorniť DOSa, že sa bude robiť dostrel (nepustiť strelcov skórovať)
 - Dostrel - 40 s na šíp
 - Ak dlhšia oprava – pustiť strelcov skórovať a urobiť dostrel čo najskôr (max 15 minút resp. 2x6 šípov resp. 3x3 šípy)

Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

- riešenie situácií
 - šíp visí z terčovnice,
 - odrazený šíp
 - šíp prešiel cez terčovnicu
 - uvoľnil sa terč (napríklad visí jeden roh)
- Zastavenie strelby na danej terčovnici
- Po skončení sady spolu so strelcami zapísanie hodnôt na tejto terčovnici (vid' samostatnú prezentáciu)
- Dostrel
- Celá čiara ide skórovať

Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

Ak spadla terčovnica

- ▣ Postup ako v predchádzajúcich situáciách, ale ak sú šípy dolámané, posunuté, terč sa roztrhol alebo z iných dôvodov nie je možné určiť hodnotu niektorých šípov – znovu je možné vystreliť tieto šípy
- ▣ Spolu so šípom spadnutým do 3m vzdialenosti, je to jediná situácia, keď strelec môže šíp opätovne vystreliť

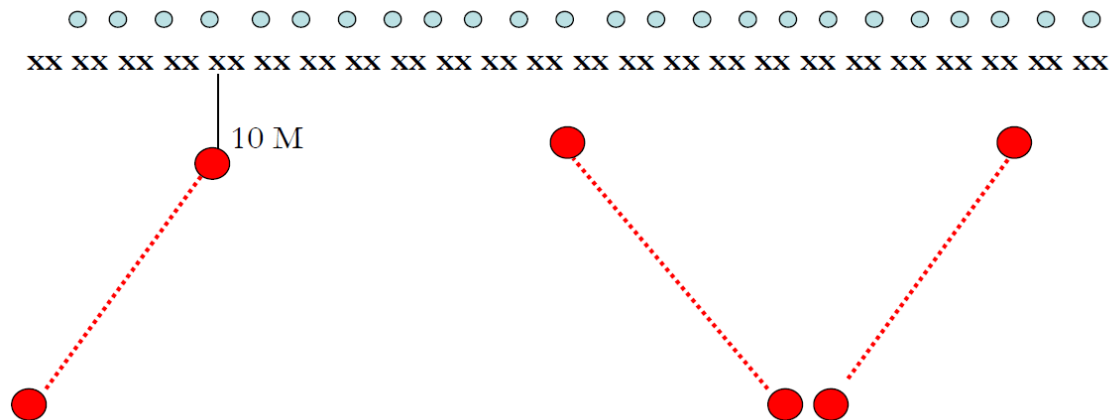
Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

- Riešenie situácie pri **poruche hodín**
 - Ak nebolo znamenie 30s pred koncom (žlté svetlo, žltá karta) – strelec má nárok na nových 40 s, ak nestihol vystreliť šíp
 - Hodiny sa pokazia počas sady – strelci pokračujú obvyklým tempom, kým nedostrieliajú
 - Hodiny ukazujú kratší čas – radšej ich vypnúť, než majú znervózňovať strelcov
 - Občas môžu rozhodcovia riadiť časovanie streľby stopkami (napríklad pri dostreloch), ale rozhodcovia nie sú časomerači – to je povinnosťou DOSa a organizátorov
- **Rozstrel** – ak sa rozhoduje o postupe do ďalšej fázy súťaže

Činnosť rozhodcu počas kvalifikácie

- Asistencia pri skórovaní (vid' samostatnú prezentáciu)
- Kontrola stavu terčov pred, počas súťaže a správnosť umiestnenia terčov po výmene
- Po sade sa presúvajú k terčom ako poslední všetci naraz
- Po zapísaní sa vracajú k streleckej čiare ako poslední naraz

Qualification & Elimination Round

Činnosť rozhodcu počas eliminácií

- **Eliminácie klasickým spôsobom**
 - Činnosť rozhodcov podobná ako pri kvalifikácii ALE **strelci nemajú nárok na opravu náradia alebo prestávku zo zdravotných dôvodov**
 - Pri rovnosti skóre (5:5) – signál DOSovi, že bude rozstrel (rozpažiť ruky pred terčovnicou)
 - Po rozstrele ukáže pravou alebo ľavou rukou, kto vyhral
 - Rozstrel sa **opakuje**, ak
 - Ani jeden strelec netrafil bodovaciu zónu
 - Obaja strelci OL strelili 10 (vrátane X) - iba vonku
 - Obaja strelci KL strelili X – iba vonku

Činnosť rozhodcu počas eliminácií

■ Eliminácie alternatívnym spôsobom

- Aj terčový rozhodca (za ochrannou zástenou spolu s bodovačmi a bežcom)
- Bodovači – neurčujú hodnotu šípu, iba zapisujú a otáčajú tabuľky s číslami
- Bežec – zanesie šípy späť strelcom
- O tom, kto strieľa prvý pri rovnosti bodov (a teda aj ako prvý), rozhoduje strelec, ktorý sa v kvalifikácii umiestnil vyššie
- Inak ako prvý strieľa s strelec s nižším počtom bodov

Činnosť rozhodcu počas súťaže družstiev

- Úloha rozhodcu je oveľa významnejšia, než pri individuálnych súbojoch
- Penalizácia družstiev pri porušení pravidiel
- **Malé porušenia pravidiel – žltá karta** (ukázať trénerovi, nie strelcovi), strelec opustí 1m priestor a ide znovu
 - Strelec vstúpil do 1m priestoru skôr, než predchádzajúci strelec opustil 1m priestor
 - Strelec vstúpil do 1m priestoru skôr, než hodiny ukázali čas
 - Strelec vytiahol šíp skôr, než bol na čiare

Činnosť rozhodcu počas súťaže družstiev

- **Vážne porušenia pravidiel – červená karta**

š k r t á sa najvyšší zásah

- Ignorovanie žltej karty

- Výstrel šípu po časovom limite

- Výstrel šípu mimo poradia (pri alternatívnej streľbe)

- **Rozstrel – pri rovnosti skóre (4:4)**